

SUMMARY

Entrepreneurs use transfer prices for tax optimization. The issue of transactional prices can be observed in enterprise undertaken by entities related personally and entities related in terms of capital alike. The main problem in using transfer prices in family related entities for tax optimization is lack of knowledge on threats of using the said prices. This work is only limited to the problem of transfer prices' determinants in family related entities. The aim of this dissertation was to develop family related entities' behavioral scenarios of using transfer prices on various directions of impact of transfer prices' determinants. Given the adopted primary aim of the dissertation the following research hypothesis was formulated: behavioral determinants of transfer prices are overriding in comparison to market and tax factors in the practice of family related enterprises. On the grounds of the conducted research the hypothesis proved wrong. Research was carried out in the West Pomeranian Voivodeship in November and December 2018. The conducted research work allowed to state, that it is not possible to examine the problem of transfer prices' determinants in family related entities purely and simply from the perspective of a sole overriding determinant of behavioral nature. In the result of the conducted research there came into being an original concept of family related entities' behavioral scenarios of using transfer prices as strategies of tax optimization in the following two variants: optimistic and pessimistic. The aim of the author on construction of the said concept was to create a solution making it possible to identify threats occurring on various stages of the scenarios. In author's opinion the developed concept meets these objectives, which was confirmed by the conducted test. The following research methods and techniques were used in the dissertation: analysis of literature and tax regulations, induction and deduction, methods of observation of hidden participants, case study methods based on triangulation of methods and individual in-depth interview. Besides of achieving the primary aim in the course of the research the author made an original attempt: to distinguish the nature of economic and legal factors of establishing transfer prices in family related entities; to distinguish and describe the following three overriding determinants of transfer prices: the one of nature of tax optimization, the behavioral one and the market one; to gradate the key determinants and to determine the size of impact and mutual relations between the various determinants. In author's opinion the achieved aim of the research can be the grounds

for inferences on determinants of transfer prices used in family related entities and for formulating guidelines for business practice.

Świnoujście, 25.04.2019

STRESZCZENIE

Przedsiębiorcy wykorzystują ceny transakcyjne do optymalizacji podatkowej. Kwestię cen transakcyjnych obserwuje się w przedsiębiorstwach dokonywanych przez podmioty powiązane zarówno kapitałowo, jak i osobowo. Głównym problemem w wykorzystaniu cen transakcyjnych do optymalizacji podatkowej w podmiotach powiązanych rodzinie jest brak wiedzy w zakresie zagrożeń ich stosowania. W pracy ograniczono się jedynie do zagadnienia determinant cen transakcyjnych w podmiotach powiązanych rodzinie. Celem dysertacji było opracowanie scenariuszy postępowania dla podmiotów powiązanych rodzinie w zakresie stosowania cen transakcyjnych przy różnych kierunkach oddziaływania ich determinant. Ze względu na przyjęty cel główny rozprawy sformułowano hipotezę badawczą, która brzmi: „Determinanty behawioralne cen transakcyjnych są nadrzędne w stosunku do czynników rynkowych i podatkowych w praktyce podmiotów powiązanych rodzinie”. Na podstawie przeprowadzonych badań hipoteza została zweryfikowana negatywnie. Badania przeprowadzono na terenie województwa zachodniopomorskiego w listopadzie i grudniu 2018 r. Zrealizowane prace badawcze pozwoliły na stwierdzenie, że nie można problematyki determinant cen transakcyjnych w podmiotach powiązanych rodzinie rozpatrywać tylko i wyłącznie z punktu widzenia jednej nadrzędnej determinanty o charakterze behawioralnym. W efekcie przeprowadzonych badań powstała autorska koncepcja scenariuszy postępowania w podmiotach powiązanych rodzinie w zakresie stosowania cen transakcyjnych jako strategii optymalizacji podatkowej w wariacie optymistycznym i pesymistycznym. Celem autora przy konstruowaniu koncepcji było stworzenie rozwiązania umożliwiającego identyfikację występujących zagrożeń na poszczególnych etapach scenariuszy. Opracowana koncepcja zdaniem autora te założenia spełnia, co potwierdził przeprowadzony test. W pracy zastosowano takie metody i techniki badawcze jak: analiza literatury i przepisów podatkowych, metoda indukcji i dedukcji, metody obserwacji uczestniczących ukrytych, metody pogłębionego wywiadu indywidualnego, metody studium przypadku w oparciu o triangulację metod.

Oprócz celu głównego w toku badań autor dokonał autorskiej próby: wyodrębnienia charakteru ekonomiczno-prawnych czynników ustalania cen transakcyjnych w podmiotach powiązanych rodzinnie; wyodrębnienia oraz charakterystyki trzech nadrzędnych determinant cen transakcyjnych o charakterze: optymalizacji podatkowej, behawioralnym, rynkowym; gradacji kluczowych determinant, a także określenia siły oddziaływania oraz wzajemnych relacji pomiędzy poszczególnymi determinantami. Osiągnięty cel badań w ocenie autora może stanowić podstawę do wnioskowania o determinantach cen transakcyjnych stosowanych w podmiotach powiązanych rodzinnie oraz do formułowania wskazówek dla praktyki gospodarczej.

Świnoujście, 25.04.2019